

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. lapkričio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Egidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2021 m. lapkričio 3 d. paduotu **ieškovų ŠKODA TRANSPORTATION s. ir ŠKODA VAGONKA a.s.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovai padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovų Čekijos Respublikoje registruotų juridinių asmenų ŠKODA TRANSPORTATION s. ir ŠKODA VAGONKA a.s. ieškinį atsakovei AB „Lietuvos geležinkeliai“ dėl pirkimo sąlygų pripažinimo neteisėtomis, trečiasis asmuo – UABLTG Link, išvadą teikianti institucija – Viešųjų pirkimų tarnyba. Kasacinis skundas paduodamas, remiantis [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskūstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovai kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) teismui, pripažindami teisėtai techninės specifikacijos 15.2.6 punkte įtvirtintą reikalavimą sėdynių išdėstymui ir 15.8 punkte įtvirtintą reikalavimą dėl rampų tarp vagonų įrengimo, įteisinio perkančiųjų subjektų teisę nustatyti pirkimo dokumentų techninės specifikacijos reikalavimus, kurie riboja konkurenciją. Teismai neatsižvelgė, kad perkančiosios organizacijos deklaruojami tikslai yra subjektyvaus pobūdžio, o ginčijami pirkimo dokumentų reikalavimai neturi tiesioginės (objektyvios) sąsajos su siekiamais tikslais ir gali būti pasiekiami kitomis, rinkos dalyvių galimybės mažiau varžančiomis priemonėmis, neužkertant kelio ieškovams dalyvauti pirkime. Tokiu būdu buvo pažeisti Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų viešajame sektoriuje, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo (toliau – PI) 29 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti skaidrumo, proporcingumo bei nediskriminavimo principai, PI 50 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta pareiga techninėje specifikacijoje nustatyti proporcingas perkamų prekių savybes, nukrypta nuo kasacinio teismo praktikos; 2) teismai perkėlė ieškoviui neproporcingą įrodinėjimo našą. Apeliacinės instancijos teismo išvada, kad ieškovas neįrodė, jog pirkimo dokumentų techninės specifikacijos 15.2.6 ir 15.8 punktuose įtvirtinti reikalavimai jį diskriminuoja ir užkerta kelią dalyvauti pirkime, buvo padaryta remiantis klaidinga prielaida, kad ieškovas neįrodė, kad tokių traukinių jis negali pagaminti. Nors ieškovas pats yra siūlomų produktų gamintojas, išmanantis traukinių gamybos procesus bei objektyviai geriausiai galintis įvertinti savo galimybes dalyvauti pirkime, jo, kaip pirkimo dalyvio, paaiškinimai nebuvo laikyti patikimu įrodymu; 3) teismai, atmesdami reikalavimą dėl pirkimo metodikos 3.2-3.3 punktuose įtvirtintų sąlygų ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų T² ir T³ lyginamajam svoriui pripažinimo neteisėtomis, sukūrė ydingą precedentą, kuriuo iš viešųjų pirkimų dalyvių atimama galimybė kvestionuoti viešojo pirkimo ekonominio naudingumo kriterijų lyginamųjų svorių atitikties proporcingumo principui bei jų suderinamumą su pareiga racionaliai naudoti pirkimui skirtas lėšas. Minėtų ekonominio naudingumo kriterijų reikšmė *de facto* yra tokia, kad atsakovė sutinka už „komfortiškesnį“ ir „tylesnį“ traukinį mokėti iki 19 mln. Eur daugiau, nei už tokį, kuris atitinka visas pačios atsakovės parengtas pirkimo sąlygas ir visus teisės aktų reikalavimus. Tokiu būdu yra paneigiamas PI 29 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas proporcingumo principas, PI 29 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta pareiga racionaliai naudoti lėšas, PI 50 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta pareiga techninėje specifikacijoje nustatyti proporcingas perkamų prekių savybes; 4) teismai nepagrįstai atmetė ieškovo reikalavimą dėl ekonominio naudingumo kriterijaus T⁶, grindžiamo BEMU technologijos – baterijų technologijos traukiniuose – išvystymu, nepagrįstumo. Viešajame pirkime taikomo ekonominio naudingumo kriterijaus objektu gali būti ne bet kokia tiekėjo patirtis, o tik tiekėjo darbuotojų arba siūlomų specialistų patirtis. Tuo tarpu ginčo ekonominio naudingumo kriterijus orientuotas į tiekėjo, kaip juridinio asmens, patirtį, todėl yra neteisėtas ir negalimas. Atsakovė nepagrindė ir neįrodė, kad nors vienas rinkos dalyvis yra pajėgus/gali gauti ekonominio naudingumo kriterijaus balus. Apeliacinės instancijos teismas ignoravo ieškovo pateiktą eksperto išvadą ir joje nurodytus argumentus dėl ginčo ekonominio naudingumo kriterijaus objekto – BEMU technologijos – esminių panašumų tramvajuose ir traukiniuose. Tokiu būdu apeliacinės instancijos teismo išvados pažeidžia PI 29 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus proporcingumo ir skaidrumo principus bei padarytos nukrypstant nuo kasacinio teismo praktikos.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, apeliacinės instancijos teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl materialiosios ir proceso teisės normų netinkamo taikymo nepatvirtina [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliamas tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka

pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytų reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti ŠKODA TRANSPORTATION a.s. (j.a.k. 62623753) 3787,50 Eur (tris tūkstančius septynis šimtus aštuoniasdešimt septynis Eur 50 ct) žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. spalio 26 d. Prague Citibank tarptautiniu mokėjimo nurodymu.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Egidija Tamošiūnienė